

Hodnocení hudebního semináře

Hudba, která bortí hranice stylů a forem,

kteřý se uskutečnil v Knihovně Jiřího Mahena v Brně 4. – 5. května 2010
za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z grantového programu Knihovna 21. století,
SKIP – Region Velká Morava a ČNS IAML.

Vzdělávací hudební seminář pro knihovníky *Hudba, která bortí hranice stylů a forem*, který se uskutečnil za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z grantového programu Knihovna 21. století, SKIP – Region Velká Morava a ČNS IAML ve dnech 4. – 5. května 2010 v Knihovně Jiřího Mahena v Brně, přilákal na 35 zájemců z řad knihovníků a přátel hudby z celé České republiky. Koncepce letošního ročníku se od dřívějších tematicky uzavřených cyklů věnujících se vesměs jednomu období či jevu z oblasti hudby, odlišovala širším spektrem zájmu. Ve snaze pojmout dějiny hudby jako neustále se vyvíjející proces jsme se zaměřili na tři důležité stylové a formální mezníky v hudbě, které ovlivnily či neustále ovlivňují její vývoj. Tím jsme posluchačům poskytli možnost nahlédnout na předložená témata v kontinuálním sledu, ale také jsme jim dali možnost srovnání. Samotný název semináře pak nechtěl evokovat revolučnost hudby či její údernost měnicí a ničící dějiny jako takové, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale spíše upozornit na vnitřní strukturu hudby neustále narušovanou a obměňovanou čerstvými podněty, na její přeměny a vývoj.

Jedním ze stěžejních témat semináře se stal jazz, jehož vznik koncem 19. století v Americe znamenal v jistém smyslu revoluci v hudbě, která zasáhla ve 20. století celý svět a přinesla nové podněty pro další vývoj hudby. Jazzman **MgA. Jan Beránek** zahájil seminář přednáškou *Nástup jazzu aneb Revoluce v hudbě a nové směřování*, v níž nastínil vývoj jazzu i jeho fúze s dalšími odvětvími hudby.

Následovala prohlídka **budovy Mahenova divadla**, která v současnosti tvoří jednu z domovských scén Národního divadla Brno. Umělecký, technický a kulturní význam tuto instituci věnuje do evropského kontextu. Exkurze do historických interiérů významné brněnské divadelní scény, jejíž výstavba se datuje do 2. poloviny 19. století, přiblížila účastníkům semináře zákulisí domovské scény brněnské činohry, kde se kromě čistě dramatických produkcí konají také operní vystoupení.

Odpolední program prvního dne semináře patřil vzniku opery, jejímu vývoji a narušení jejího výsadního postavení v oblasti hudebního divadla po vzniku operety. Danou problematiku z pohledu muzikologa zhodnotil **prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc.** ve své přednášce *Opera a opereta* a umožnil tak posluchačům utříbit a prohloubit své poznatky v této oblasti.

Večerní hudební vystoupení jsme situovali do prostor **Zemanovy kavárny v Brně**. Budova je vystavěna ve stylu funkcionalistické kavárny postavené ve dvacátých letech minulého století podle návrhu architekta Bohuslava Fuchse, jež musela v šedesátých letech ustoupit výstavbě Janáčkova divadla. Replika kavárny z období první republiky byla znovu vystavěna v 90. letech minulého století a v současné době tvoří jedno z významných kulturních míst města Brna, které ve svých prostorách zdařile uchovalo atmosféru 20. let 20. století. Koncert hudebního souboru **HaChucpa**, jenž se skládá z členů HaDivadla, studentů JAMU a brněnské konzervatoře, členů brněnské Židovské obce a dalších, seznámil posluchače s téměř zaniklou tradicí židovské kultury v Brně. Hudebníci autenticky oživili a prezentovali židovskou hudbu, jidiš, hebrejské písně, klezmer a další. **Doc. Dr. Wolfgang Spitzbardt**, který mimo jiné vyučuje na Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy, připojil k produkci zasvěcený komentář, jímž v krátkosti seznámil posluchače s dějinami židovské hudby v Brně. Ačkoli v sobě židovská hudba skrývá mnoho útrap a pokoření, podobně jako dějiny celého židovského národa, pro většinu posluchačů znamenalo setkání s ní velice poutavý a nevšední zážitek.

Druhý den semináře otevřel programový blok **České národní skupiny IAML** (Mezinárodní sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek), po němž následovala přednáška **MgA. Ondřeje Jiráska, PhD.**, činného hudebníka a autora pohybujícího se v oblasti rockové i vážné hudby, *Počítače a hudba*, v níž posluchače seznámil s efekty a hudebními programy využívanými při hraní, aranžování a skládání.

Závěr semináře patřil opět **prof. PhDr. Miloši Štědroňovi, CSc.**, který se tentokrát věnoval operetě a muzikálu; zhodnotil jejich význam ve vývoji hudby a nastínil další možné směřování hudebně-dramatického umění.

Také tento rok hudební seminář přispěl k dalšímu vzdělávání knihovníků a vědeckých pracovníků v oblasti hudby, přinesl jim nové poznatky nebo již získané vědomosti utužil či je oprášil. Setkávání hudebních knihovníků však neslouží jen jako možnost dalšího vzdělávání, ale přispívá k navazování a upevňování profesních i osobních vztahů a podporuje pozitivní diskuzi mezi jednotlivými specializovanými pracovišti, což je v této době, kdy technika

v mnohém stěžuje hudebním knihovnám práci, nanejvýš potřebné. Na hudebním semináři *Hudba, která bortí hranice stylů a forem* jsme proto na počátku května v Brně „bortili hranice“ v pozitivním smyslu. Poukázali jsme na možnosti prolínání skladatelské a interpretační činnosti, na soustavné vzájemné obohacování v rámci různých žánrů a na vlivy hudby jiných kultur působících na dnešní muzikantské scéně. Navíc jsme získali prostor ke konstruktivnímu dialogu nad současnou, ale i budoucí hudební tradicí.

V Brně 17. května 2010

Jitka Málková